

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 13.11.2023 § 53

§ 53

Edustajan nimeäminen ja toimiohjeen antaminen Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) yhtymäkokoukseen 17.11.2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Heino Waltteri
Paananen Tanja
Isotalo Olli
Kattelus Johanna
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallituksen konsernijaosto nimeää Espoon kaupungin edustajaksi HSY:n vuoden 2023 syysyhtymäkokoukseen 17.11.2023 kaupunkiympäristön toimialajohtaja Olli Isotalon tai hänen määräämänsä ja antaa yhtymäkokousedustajalle toimiohjeeksi kokouksessa

1
esittää, että toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026 palautetaan valmisteltavaksi seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen määrärahojen ja rahoituksen osalta siten, että niistä päättävä ylimääräinen yhtymäkokous pidetään joulukuussa 2023

2
kannattaa hallituksen esitystä hyväksyä toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026 muilta osin

3
kannattaa hallituksen esitystä hyväksyä Vantaan ratikan hankkeen hankesuunnitelma siten, että hankkeen kustannukset HSY:lle vuoden 2022 hintatasossa ovat enintään 57 milj. euroa (alv 0 %, sisältäen aiemmin sovitut toteutusvaiheen valmistelevat ja liittyvät työt)

4
kannattaa hallituksen esitystä merkitä tiedoksi hallituksen lausunto tarkastuslautakunnan vuotta 2022 koskevan arviointikertomuksen johdosta

5
esittää, että yhtymäkokous kehottaa kuntayhtymän hallitusta huomioimaan Espoon toiminta- ja taloussuunnitelmasta antamassaan lausunnossa esittämät huomiot
- talouden tasapainottamisesta ja velkaantumisen hillitsemisestä,
- keinojen etsimisestä keskeisiin tavoitteisiin pääsemiseksi, sekä
- pitäytymisestä investointiohjelmassa niissä investoinneissa ja perustoiminnoissa, jotka liittyvät perussopimuksen mukaisiin tehtäviin

6
kannattaa kokouksessa muita hallituksen esityslistan mukaisia esityksiä

varmistaa muissa mahdollisesti kantaa edellyttävissä asioissa harkintansa mukaan, että Espoon kaupungin kokonaisuus toteutuu.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

HSY:n syysyhtymäkokous pidetään 17.11.2023 klo 10.30 Ilmalassa, kokoushuoneessa Louhikko, osoitteessa Ilmalantori 1, Helsinki. Kokouksen esityslista on oheismateriaalina.

Syysyhtymäkokouksessa käsitellään hallituksen esitys HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2024–2026, Vantaan ratikan hankesuunnitelma sekä selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta.

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2026

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta jäsenkunnilta saamat lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 22.09.2023.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

HSY:n toimintatuotot vuonna 2024 ovat 446,3 milj. euroa, 26,1 milj. euroa enemmän vuoden 2023 ennusteeseen verrattuna. Vesihuollon käyttömaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 8 % ja suunnitelmavuosille vastaavasti 5 %, jossa inflaatio-olettama on 2 %. Perusmaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 13 %, ja suunnitelmavuosille vastaavat korotukset ovat 9 %. Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan hieman kasvavan TTS-kaudella. Vuonna 2024 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,7 milj. euroa, jossa kasvua edellisestä vuodesta on 4,5 %.

HSY:n toimintamenot vuonna 2024 ovat 212,7 milj. euroa, joka on 7,0 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2023 ennusteessa. Vuonna 2024 toimintakuluista noin 54 % koostuu palveluiden ostoista. Henkilöstökulujen osuus on noin 26 %, materiaalihankinnat 16 % sekä muut kulut 4 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate talousarviovuonna 2024 on 235,6 milj. euroa (52,8 %), kun sen vuonna 2023 ennustetaan olevan 216,6 milj. euroa (51,6 %). Ero johtuu suurelta osin myyntituottojen arvioidusta kasvusta vuonna 2024. Suunnitelmavuonna 2025 toimintakate on 253,7 milj. euroa (54,3 %) ja vuonna 2026 273,4 milj. euroa (55,8 %).

Nettorahoituskulut vuonna 2024 ovat 84,7 milj. euroa. Peruspääoman korko, jota jäsenkunnat alkoivat periä vuodesta 2021, on vuosina 2023–2024 1,0 % ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %. Suunnitelmakaudella nettorahoituskulut kasvavat ollen vuonna 2025 91,0 milj. euroa

Vuosikate on vuonna 2024 150,9 milj. euroa, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 325,9 milj. euroa. Erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi suunnitellulla tasolla joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 489 milj. euroa.

Vuonna 2024 investoinnit ovat yhteensä 208,7 milj. euroa, josta 184,0 milj. on vesihuollon ja 21,9 milj. jätehuollon investointeja.

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2023 lopussa ennusteen mukaan noin 718 milj. euroa.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Kuntaosuuksilla katetaan se osuus seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen tehtävien hoidosta aiheutuvista kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella.

Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen aiempien vuosien ylijäämäisistä tuloksista kertynyt kumulatiivinen ylijäämä esitetään hyvitetäväksi laatimalla tulosalueen budjetti alijäämäiseksi siten, ettei kuntaosuuksia laskuteta täysimääräisinä. Vuoden 2023 tulosenusteen mukainen kumulatiivinen ylijäämä (noin 0,623 milj. euroa) on kohdistettu täysimääräisesti suunnitelmakaudelle. Espoon näkemyksen mukaan ylimääräisessä yhtymäkokouksessa on perusteltua varmistaa seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen toiminnan tavoitteiden ja määrärahojen vastaavuus siten, että tarpeetonta ylijäämää tai päällekkäisyyksiä kaupunkien tehtävien kanssa vältetään.

Espoo on toiminta- ja taloussuunnitelmasta antamassaan lausunnossa todennut mm., että HSY:n tulee pyrkiä tasapainottamaan taloutta ja hillitsemään velkaantumista. Espoo pitää tärkeänä, että HSY pitäytyy niissä investoinneissa ja perustoiminnoissa, jotka liittyvät perussopimuksen mukaisiin tehtäviin. Hintojen korotuspainetta tulee pienentää toiminnan tuottavuutta ja kustannusrakennetta parantamalla sekä investointiohjelmaa priorisoimalla. Investointien priorisoinnissa tulee painottaa tuottavuutta lisääviä investointeja.

Vantaan ratikan hankesuunnitelma

Vantaan ratikka on noin 19 kilometriä pitkä raitiotielinja, joka kulkee Helsinki-Vantaan lentoasemalta Jumbon ja Tikkurilan kautta Hakunilaan ja siitä Länsimäen kautta Mellunmäen metroasemalle. Maankäytön ennusteen mukaan on reitin varrelle odotettavissa vuoteen 2050 mennessä uusia asukkaita yhteensä 60 000 ja uusia työpaikkoja 30 000. Vantaan kaupunginvaltuusto päätti pikaraitiotielinjan toteuttamisesta 22.5.2023, ja Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi toteutuksen 27.9.2023.

Hanke aiheuttaa merkittäviä ja mittavia vesihuollon johtosiirtoja ja lisäksi samalla toteutetaan muita HSY:n verkostojen kannalta tarpeellisia vesihuollon saneeraus- ja investointitöitä urakoiden alueilla. Lisäksi työn aikana tullaan rakentamaan vesihuollon tilapäisjärjestelyjä vesihuoltopalvelujen turvaamiseksi.

Vesihuollon kustannukset HSY:lle ovat Vantaan ratikka -hankkeessa laaditun kustannusarvion ja vesihuollon muiden liittyvien hankekustannusten mukaan yhteensä noin 57 milj. euroa (alv 0 %).

Kaupunkien hankkeiden tarpeesta lähtevien johtosiirtojen kustannukset jaetaan HSY:n ja jäsenkuntien välisen kt-sopimuksen alustavan esityksen mukaisesti johtojen iän mukaan hankkeen ja HSY:n kesken, jolloin HSY:n osuus on 10 ensimmäisen käyttövuoden jälkeen 2,5 % / johdon käyttövuosi.

Rakennustöiden alkamista edeltää kilpailutusvaihe syksystä 2023 kevääseen 2024, minkä jälkeen rakentaminen voi alkaa. Ratikan liikennöinti on tavoitteena käynnistyä viisivuotisen rakentamis- ja testausvaiheen jälkeen vuonna 2029.

Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta

HSY:n yhtymäkokous päätti kokouksessaan 26.5.2023 § 2 merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2022 sekä pyysi hallitusta antamaan selvityksensä arviointikertomuksen johdosta yhtymäkokoukselle. Yhtymäkokoukselle laadittu selvitys on liitteenä.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 HSY:n lopullinen toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026
- 2 Vantaan ratikan hankesuunnitelma
- 3 Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen HSY:n vuoden 2022 toiminnasta ja taloudesta

Oheismateriaali

- Ääniluettelo 17.11.2023

Tiedoksi